

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (COURSE PLAN)

دانشکده: بهداشت	گروه آموزشی: بهداشت عمومی	مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی-رشته بهداشت عمومی
نام درس: اصول و کلیات خدمات بهداشتی	تعداد واحد: ۲ واحد نظری	
گروه هدف: دانشجویان ترم ۳ بهداشت عمومی	تعداد جلسات: ۱۶	پیش نیاز:
مکان برگزاری: دانشکده بهداشت		
مدرس/مدرسين: دکتر دوگونچی		
تهیه و تنظیم:		
تاریخ تدوین/ بازنگری:		

معرفی درس:

آشنایی با اصول خدمات بهداشتی از ارکان آموزشی دانشجویان می باشد که با مطالعه این درس دانشجو شاخص های اندازه گیری سلامتی، مفهوم و عوامل موثر در مبارزه با بیماری ها، سطوح پیشگیری، آموزش بهداشت و PHC در ایران و اولویت های بهداشتی و ارتباط آن با سایر سازمان ها را فرا خواهد گرفت.

عناوین کلی (سرفصل ها) این درس شامل موارد زیر می باشد:

هدف کلی:

آشنایی با شاخص های اندازه گیری سلامتی، مفهوم و عوامل موثر در مبارزه با بیماری ها، سطوح پیشگیری، آموزش بهداشت و PHC در ایران و اولویت های بهداشتی

اهداف اختصاصی: (در پایین داخل جدول قید شود.)

- آشنایی با تعریف بهداشت ، نقش بهداشت و تندرستی و مفاهیم سلامت و بیماری
- آشنایی با مفاهیم پیشگیری و سطوح آن
- آشنایی با خدمات بهداشتی اولیه (اصول، فلسفه و اجزای آن)
- آشنایی با جزییات شبکه های بهداشتی درمانی در ایران
- آشنایی با واکسیناسیون
- آشنایی با بهداشت فردی عمومی و اجتماعی
- آشنایی با عوامل تعیین کننده سلامت
- آشنایی با بهداشت روان
- آشنایی با تعارف و مفاهیم ارتباطات
- آشنایی با سازمان های بهداشت بین المللی و نظام های عرضه خدمات بهداشتی
- آشنایی با بهداشت مادر و کودک
- آشنایی با شاخص های سلامت جامعه
- آشنایی با آموزش بهداشت و فلسفه آن ، روشهای فردی و گروهی
- آشنایی با بهداشت محیط (آلودگی آب و هوا و بیماریهای منتقله توسط آن)
- آشنایی با بهداشت حرفه ای
- آشنایی با بهداشت مواد غذایی

❖ تکالیف و پروژه های دانشجویان

▪ تکالیف طول ترم

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت فیدبک دادن مدرس	هدف از ارائه تکلیف

▪ پروژه درسی

خیر

بلی

۱. آیا برای درس خود پروژه پایان ترم /میان ترم در نظر گرفته‌اید؟

در صورت پاسخ مثبت شرح مختصر و هدف از ارائه آن را بنویسید:

❖ سایر فعالیت های یادگیری

آزمون های خود ارزیابی

خیر

بلی

۱. آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته‌اید؟

رسانه و وسایل آموزشی:

ویدئو پروژکتور ، وایت برد

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، دانشجو محور ، آموزش مجازی

ارزشیابی دانشجویان

نمره	شیوه ارزشیابی دانشجو	نوع ارزشیابی
		ارزشیابی تکوینی (میان دوره)
	آزمون کتبی	
	آزمون کتبی تستی تشریحی	ارزشیابی پایانی (پایان دوره)
	تکالیف در کلاس و بارگزاری در سامانه نوید، کنفرانس	انجام تکالیف
	حضور کامل و فعال	حضور در کلاس
۲۰		جمع کل

❖ مقررات

مقررات

- حداقل نمره قبولی ۱۰
- تعداد دفعات مجاز غیبت موجه در کلاس حد اکثر ۴ جلسه

منابع درسی: (در صورت استفاده از کتاب، مقاله، جزوه و.. مشخصات آن طبق فرمت منابع در طرح دوره نوشته شود).

منابع آموزشی اصلی

- اصول و کلیات خدمات بهداشتی: دکتر محمد حسین باقیانی- دکتر محمد حسن احرام پوش
- اصول و کلیات خدمات بهداشتی: دکتر تیمور آقاملایی
- آموزش بهداشت: پرپوش حلم سرشت
- سایت های علمی که متناسب با موضوع معرفی می شوند
- - درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی، پارک، جی ای- جلد ۳، ۱-۲- آخرین چاپ
- - پارسای سوسن. بهداشت مادر و کودک. تهران: انتشارات سازمان سنجش، ۱۳۸۱.
- - گروه مولفین دانشگاه علوم پزشکی تهران. کتاب جامع بهداشت عمومی. تهران: ارجمند. ج ۳
- - اصول خدمات بهداشتی، دکتر حسین شجاعی تهرانی- ۱۳۸۱

- در صورتی که در نظر دارید جزوه یا هر نوع محتوای دیگری (مانند فیلم، مجموعه اسلاید و ...) علاوه بر منابع فوق یا به تنهایی به عنوان منبع درسی به دانشجویان معرفی کنید، مشخصات آن را ذکر کنید و فایل آن را ضمیمه نمایید:

نی.مسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳

جدول زمانبندی درس اصول و کلیات خدمات بهداشتی

شماره جلسه	رئوس مطالب	اهداف اختصاصی (حیطه شناختی، عاطفی و مهارتی)	روز و تاریخ	ساعت	استاد
۱	معارفه - بیان انتظارات تاریخچه بهداشت - تعریف بهداشت - اهمیت سلامت	برقراری ارتباط - تعیین اهداف - نقش سلامت در زندگی فردی و اجتماعی تبیین می شود تاریخچه بهداشت را شرح دهد. تعاریف سلامت و بهداشت را بیان کند اهمیت سلامت را بیان کند. (شناختی)			دوگونچی
۲	تاریخچه P.H.C و نقش آن در سلامت جامعه	۱- اعلامیه آما آتا را توضیح دهد ۲- مفهوم H.F.A و راه های رسیدن به آن را توضیح دهد ۳- مراقبت های بهداشتی اولیه را تعریف کند ۴- حداقل چهار اصل P.H.C و نقش اهمیت آنها را در سلامت توضیح دهد. ۵- شیوه های اجرا شده اجزاء P.H.C را در جامعه خویش مشخص نماید. ۶- اهداف سلامت در هزاره سوم را لیست نماید و نقش هر هدف در تحقق سلامت را ارزیابی کند . ۷- فلسفه P.H.C را تبیین نماید. (شناختی)			دوگونچی
۳	آشنایی با مفاهیم سلامت و بیماری	۱- سلامت و بیماری را تعریف کند. ۲- سلامت را از دیدگاه سازمان بهداشت جهانی توضیح دهد ۳- طیف سلامت و بیماری را تعریف کند. ۴- سلامت را از دیدگاه اسلام تعریف کند.			دوگونچی

			۵- سیر طبیعی بیماریها را شرح دهد.		
دوگونیچی			۱- دیدگاه اسلام نسبت به سلامتی را بیان کند ۲- بهداشت فردی و عمومی و اجتماعی را تعریف کند. (شناختی)	آشنایی با بهداشت فردی عمومی و اجتماعی	۴
دوگونیچی			۱- شاخصها و نشانگرهای مهم سلامت جامعه را بیان کند. ۲- شاخصهای مرگ و میر و ابتلا را توضیح دهد. ۳- شاخصهای باروری را شرح دهد. ۴- عدالت در سلامت را بیان کند کمیسیون عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت را شرح دهد(شناختی)	آشنایی با شاخصهای سلامت جامعه و تعیین کننده های اجتماعی سلامت	۵
دوگونیچی			۱- ویژگی شبکه بهداشتی درمانی را بیان کند ۲- سطوح مختلف شبکه بهداشتی درمانی (شهرستان-ستادی) را بیان کند. ۳- وظایف هر کدام از سطوح را نام ببرد. سیستم ارجاع را توضیح دهد(شناختی)	آشنایی با جزئیات شبکه های بهداشتی درمانی ایران	۶
دوگونیچی			۱- سطوح پیشگیری را تعریف کند. (شناختی) ۲- انواع پیشگیری را با ذکر مثال شرح دهد.	آشنایی با مفاهیم پیشگیری و سطوح آن	۷
دوگونیچی			۱- حداقل ۲ تعریف برای آموزش بهداشت ارائه نماید . ۲- فلسفه اهمیت و ضرورت آموزش بهداشت را توضیح دهد. ۳- workshop - با روش های آموزشی آشنا شود . . Snow Balling-panel... Lecture ۴- موارد کاربرد انواع طرق آموزشی بدانند. (شناختی)	آموزش بهداشت - تعریف اهداف - فلسفه - اهمیت و ضرورت آن - روش های آموزش بهداشت انواع آموزش های فردی - گروهی جمعی - رسمی - غیر رسمی اتفاقی	۸
			بهداشت مادر و کودک را تعریف کند. ۳- دلایل اهمیت و اهداف آن را شرح دهد. (شناختی)	آشنایی با بهداشت مادر و کودک	۹
دوگونیچی			۱- تاریخچه واکسیناسیون را شرح دهد. ۲- انواع واکسنها و ماهیت آنها را شرح دهد	واکسیناسیون	۱۰

			۳- اصول و نحوه نگهداری واکسنها را بیان کند. نحوه تزریق واکسنها و زمان تزریق آنها را توضیح دهد. (شناختی)		
دوگونیچی			سازمان بهداشت جهانی را معرفی کند. ۲-اهداف و رسالت سازمانها را نام ببرد. ۳-نظامهای عرضه خدمات بهداشتی را در جهان توضیح دهد. (شناختی)	آشنایی با سازمانهای بهداشت بین المللی و نظام عرضه خدمات	۱۱
دوگونیچی			۱- با تعاریف بهداشت محیط و بهسازی آشنا شود. ۲- آلودگی هوا را تعریف کند ۳- آلوده کننده های هوا را لیست کند. ۴- بیماریهای ناشی از آلودگی هوا را نام ببرد ۵- روش بهسازی محیط و منابع آب را بداند ۶- بیماریهای منتقله از طریق آب را نام ببرد ۷- روشهای سالم سازی آب و گندزدایی آن را توضیح دهد. (شناختی)	بهداشت محیط	۱۲
دوگونیچی			۱- بهداشت حرفه ای را تعریف و وظایف آنرا بیان کند ۲- با بیمارهای شغلی آشنا شود ۳- با قوانین کار آشنا گردد با پاره ای از بیماری های شغلی آشنا شود(شناختی)	بهداشت حرفه ای	۱۳
دوگونیچی			۱-گروه های مواد غذایی را نام ببرد. ۲- روشهای نگهداری مواد غذایی را توضیح دهد. ۳-روشهای شناسایی مواد غذایی فاسد را توضیح دهد. ۴- علائم مسمومیت های غذایی را بیان کند ۵-نقش کارکنان بهداشتی بهداشت در مواد غذایی را توضیح دهد(شناختی)	بهداشت مواد غذایی بهداشت هوا	۱۴
دوگونیچی			۱- بهداشت روان را تعرف کند ۲- علائم و نشانه های بیماریهای روانی را نام ببرد. ۳- انواع بیماریهای روانی را شرح دهد	بهداشت روان	۱۵

			روشهای درمان بیماریهای روانی را توضیح دهد(شناختی)		
دوگونیچی			۱- تعاریف ارتباطات را بیان کند. ۲- فرآیند ارتباطات را شرح دهد. ۳- موانع ارتباطات را توضیح دهد انواع ارتباطات را تعریف کند(شناختی)	کلیات و مفاهیم ارتباطات	۱۶